

При цьому заакцентуємо на використанні блочно-тематичного принципу, оскільки він базується на інтегрованому підході до організації життєдіяльності студентів, забезпечує змістову цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмового матеріалу спортивної секції. Зазначимо, що слід уникати нераціонального планування, коли перевага надається одній сфері життєдіяльності або лінії розвитку на будь-який тривалий період (тиждень, місяць), наприклад, тільки тренувальні навантаження і все, що не забезпечує цілісного, системного підходу до життєдіяльності студентів.

Як бачимо, Всеукраїнські Універсиади є однією із форм удосконалення спортивної майстерності студентської молоді та якісної підготовки їх до участі у Всесвітніх універсиадах. Вузівські змагання з масових видів спорту, різноманітні фізкультурно-спортивні конкурси, турніри, фестивалі здоров'я сприяють розвитку ініціативи і самодіяльності студентської молоді вищих навчальних закладів, розширенню студентського самоврядування у навчальних групах, на факультетах, курсах, у студентських гуртожитках, оздоровчо-спортивних таборах, спортивних секціях, оздоровчих групах тощо [4].

Література

1. Вовк В. М. Пути совершенствования физического воспитания студентов. – Луганск: Изд-во. ВУГУ, 2000. – 176 с.
2. Про проведення I літньої Універсиади України 1993 року: Наказ М-ва України у справах молоді і спорту від 17.02.1993. № 39/381. – К., 1993. – 5 с.
3. Про організацію занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах України: Інструктивний лист М-ва освіти України від 19 квітня 1996 р. – № 1/11-637. – К., 1996. – 6 с. – Рукопис.
4. Румянцев Ю. О. Тенденції розвитку фізкультури і спорту в процесі державотворення // ЛДІФК. Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміцнення здоров'я населення: Тези звітної наук.-практ. конф. викладачів ін-ту за 1994 рік. – Л., 1995. – С. 15-16.

УДК 378.14:371.13(045)

Проценко О.Б., к. пед. н., доцент

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ

Сучасні євроінтеграційні процеси, дотримання положень Болонської декларації значно підвищили вимоги до професійної підготовки майбутнього викладача вищого навчального закладу, його здатності до постійного вдосконалення своєї особистості та професійної діяльності. Звернення людини до самої себе, прагнення до максимально повної самореалізації в професії, набуття професійного досвіду є актуальними і характеризують суспільні потреби громадян нашої країни. Адже конкурентоспроможність фахівця на сучасному ринку праці обумовлюється тим, наскільки він усвідомив необхідність своєчасного розкриття потенціалу самості (саморозвитку, самодіагностики, самокорекції), досягнення акме-вершини професійної досконалості (найвищого ступеня розвитку особистості) [1, с. 6]. Тому переведення резервного потенціалу зі стану потенційного до актуального, набуття особистісно-професійної зрілості, формування акмеологічної компетентності, стимулювання досягнення акме є орієнтирами змін професійної підготовки майбутнього викладача вищого навчального закладу в сучасних умовах розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу.

Нова парадигма освіти висуває необхідність розуміння всіма учасниками навчального процесу у вищій школі впровадження якісно нових підходів до професійної

підготовки фахівців, на відміну від традиційних методів навчання, які вже не відповідають вимогам часу.

У результаті численних досліджень науковців і педагогів-практиків виявлено напрями модернізації вищої освіти, які стосуються, зокрема, і підготовки майбутніх викладачів вищої школи:

- зміна мети, стратегії, завдань, змісту освіти, способів організації навчального процесу на засадах діяльнісно-компетентнісного та особистісно орієнтованого підходів;

- професійна підготовка в умовах спеціально організованого інформаційно-навчального середовища, впровадження комбінованого навчання з електронною підтримкою, яке дає змогу студентові більш інтенсивно засвоювати навчальний матеріал;

- оптимальне поєднання традиційних та інноваційних підходів, інтерактивних методів взаємодії та комунікацій;

- удосконалення методики проведення практик та науково-дослідної роботи студентів з метою формування готовності до самостійного виконання професійних завдань;

- органічне поєднання наскрізної й неперервної самостійної навчально-дослідної й науково-дослідної діяльності, її професійна спрямованість;

- впровадження модульного підходу, що дає можливість студенту набути професійних компетентностей за індивідуальним освітнім маршрутом;

- домінування самонавчання, саморефлексії, саморозвитку тощо.

Отже, щоб запровадити ці підходи в процесі підготовки майбутніх викладачів, на думку С. Сисоєвої виникає необхідність створення у кожному вищому навчальному закладі цілісної системи неперервної професійно-педагогічної освіти викладачів вищої школи. Вона допоможе майбутньому викладачу не тільки здобути необхідні знання, але й досягти акме власної професійної діяльності, проявити високий рівень сформованості акмеологічної компетентності. Реалізація поставленої мети можлива за такі умови організації навчально-виховного процесу на етапі магістратури:

- навчання має надавати викладачам можливість: поповнення знань у науковій галузі, яка відображається предметом викладання; поповнення знань з педагогіки і психології, сучасних освітніх інновацій, педагогічних технологій навчання; підвищення методологічної і методичної культури викладача; підвищення рівня інформаційної культури; розвитку комунікаційних умінь, здатності до спілкування; ознайомлення із сучасною нормативно-правовою базою вищої освіти [3, с. 188–190];

- розвиток професійно-значущих якостей як педагогів-акмеологів (уміння самодіагностики, практичних методів професійно-творчого саморозвитку; уміння розробити індивідуальні траєкторії зміни власного стилю педагогічної діяльності відповідно до своїх психофізичних можливостей, здібностей, вимог інноваційного середовища вищого навчального закладу [3, с. 189]; уміння створювати власну акмеограму (опис усіх сфер життєдіяльності людини: професійна діяльність, повсякденне життя, особистісний розвиток, результати праці) та моделювати професійну кар'єру на основі вивчення життєвого та професійного шляху відомих педагогів; уміння підтримувати власне здоров'я, без чого практично не можливо досягнути рівня акме [1, с. 6].

- надання майбутнім викладачам вищого навчального закладу повноцінної інформації про сутність, цінності й цілі педагогічної діяльності, професійного саморозвитку, про акмеологічні принципи навчання;

- відмова від авторитарних методів навчання і виховання, створення творчої атмосфери навчання, спрямованість студентів на мотивацію досягнення успіху;

- переборення пасивності майбутніх викладачів шляхом застосування методів та прийомів активної взаємодії, розкріпачення особистості студента, звільнення від страху перед помилками, створення ситуації вільного вибору, індивідуального темпу і видів діяльності;

- гуманізація педагогічного спілкування шляхом застосування прийомів взаємодії, які стимулюють активність і розкривають творчий потенціал особистості магістра, створюють емоційно-психологічний комфорт у спілкуванні;
- застосування методу «акмеологічної дії» як інформаційно-енергетичного впливу власного прикладу викладача на стимулювання саморозвитку, творчості та професійних досягнень викладачів-магістрів [2, с. 60];
- проведення професійно-мотиваційних і рефлексивних тренінгів;
- застосування у навчальному процесі психотерапевтичних прийомів («Тільки я можу змінити світ, який я створив», «Зміна не несе у собі небезпеки», «Я можу змінитися, я володію необхідною для цього силою» тощо) [2, с. 68].

Узагальнюючи вищевикладене, можна констатувати, що професійна підготовка майбутнього викладача вищого навчального закладу на засадах акмеології є вимогою часу, соціальною необхідністю. Саме акмеологічні знання, прийоми, технології мають знайти широке застосування у професійній підготовці майбутніх викладачів на етапі магістратури, плануванні їх професійної кар'єри, створенні індивідуальних програм професійного зростання.

Література

1. Огнев'юк В.О. Розвиток в університетській освіті акме-компетентнісного потенціалу майбутнього фахівця / В.О. Огнев'юк // Акмеологія - наука ХХІ століття : мат-ли ІІІ Міжнар. наук.-практ. конфер. – К. : Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – С. 6–9.
2. Пальчевський С.С. Акмеологія : навч. посібн. / С.С. Пальчевський. – Київ : Кондор, 2008. – 398 с.
3. Сисоєва С.О. Педагог вищої школи: складові підготовки / С.О. Сисоєва // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2010. – Вип.2. – С. 185–192.

УДК 371.13(477)(043)

Ромашенко В. Є., аспірант

ІНФОРМАЦІЙНА ДОМІНАНТА РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: РЕТРОСПЕКЦІЯ І СЬОГОДЕННЯ

Процес інформатизації освіти в Україні має свою багату історію, певні досягнення, а також деякі вади. Ретроспективний аналіз процесу впровадження і використання засобів обчислювальної техніки і комп'ютерних технологій в навчальному процесі (В. Вовк, М. Жалдак, М. Кларін, А. Нісімчук, В. Чепелєв, О. Янкович) дозволяє виділити чотири етапи інформатизації освіти.

Перший етап інформатизації освіти (програмового навчання) характеризувався широким впровадженням електронних засобів і обчислювальної техніки в процес підготовки студентів спочатку технічних спеціальностей (кінець 50-х - початок 60-х рр. ХХ століття), а потім гуманітарних спеціальностей (кінець 60-х - початок 70-х років) і припускав навчання основам алгоритмізації і програмування, елементам алгебри логіки, математичного моделювання на ЕОМ. Подібний підхід передбачав формування в студентів алгоритмічного стилю мислення, оволодіння деякими мовами програмування, освоєння умінь роботи на ЕОМ за допомогою обчислювально-логічних алгоритмів. Відносно мала продуктивність комп'ютерів того часу, відсутність зручних у роботі, інтуїтивно зрозумілих для звичайного користувача (не програміста) та маючих дружній інтерфейс програмних засобів не сприяли широкому використанню обчислювальної техніки в сфері гуманітарної освіти.

Другий етап інформатизації освіти – комп'ютеризація – (середина 70-х рр. – 1984 рр.) пов'язаний з появою більш могутніх комп'ютерів, програмного забезпечення, що має дружній інтерфейс, і характеризується в першу чергу використанням діалогової взаємодії людини з комп'ютером. Студенти як суб'єкти освітнього процесу вперше